

облавтодор» дозволить її управлінському персоналу ефективно та своєчасно знижувати як змінні витрати, зв'язані з виконанням дорожньо-ремонтних та будівельних робіт так і загальні витрат в цілому, так як змінні витрати в структурі загальних витрат складають в середньому 72 %.

Література.

1. Сиденко В.М., Липский Г.Е., Батраков О.Т. Организация, планирование и управление строительством автомобильных дорог Київ : Вища школа. Главное изд-во, 1987. 263 с.

2. Алексеев О.П., Анфимов В.А., Гудзинский М.Н. Новая информационная технология управления дорожной отраслью: учеб. пособие Київ : УМК ВО, 1992. 212 с.

УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

*Хавула Й. В., здобувач вищої освіти 4 року навчання,
havulajosip@gmail.com*

*Науковий керівник: Федотова І. В., к. е. н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Управління грошовими потоками на автотранспортному підприємстві, є актуальною в цей час темою для вивчення, тому що рух грошових коштів на підприємстві являє собою безперервний процес і є важливим фактором прискорення обігу капіталу, що в підсумку дає підприємству зростання його головної мети – досягнення прибутку.

Учені трактують поняття грошовий потік по різному. Наприклад Бланк І.А. пише що: грошовий потік – це кошти, під якими розуміються депозитні (або поточні) рахунки й готівка, одержувані підприємством від усіх видів діяльності, що й витрачаються на забезпечення подальшої діяльності [1]. Інші джерела інтерпретують поняття як: безліч розподілених у часі виплат (відтоків) і надходжень (притоків) грошей, що розуміються в широкому смислі.

По виразу в Баффета, «прибуток може бути податливий, як пластилін» [2], у той час як грошові потоки менш піддані впливу менеджменту.

У нормально функціонуючого підприємства сукупний чистий грошовий потік повинен бути близький до нуля. Це означає, що всі

зароблені у звітному періоді кошти ефективно розподілені по джерелах витрат.

У процесі реалізації своєї головної мети управління грошовими потоками підприємство направлене на вирішення наступних основних завдань [3, 4]:

1. Формування достатнього обсягу грошових ресурсів підприємства відповідно до потреб його майбутньої господарської діяльності.

2. Оптимізація розподілу сформованого обсягу грошових ресурсів підприємства по видах господарської діяльності й напрямкам використання.

3. Забезпечення високого рівня фінансової стійкості підприємства в процесі його розвитку.

4. Підтримка постійної платоспроможності підприємства.

5. Максимізація чистого грошового потоку, що забезпечує задані темпи економічного розвитку підприємства на умовах самофінансування.

6. Забезпечення мінімізації втрат вартості коштів у процесі їх господарського використання на підприємстві.

Найважливішим регулятором інтенсивності грошових потоків і розміру середнього залишку грошових активів підприємства виступає оптимізація його платіжного обороту.

Оптимізація грошових потоків - це процес відбору кращих форм їхньої організації на підприємстві з урахуванням умов й особливості здійснення господарської діяльності.

Запропоновані нами напрямки оптимізації грошових потоків зображено на рисунку 1.

Рисунок 1 - Напрямки оптимізації грошових потоків підприємства

Основні завдання оптимізації: 1) забезпечення збалансованості грошових потоків й обсягів виробництва; 2) забезпечення синхронізації грошових потоків у часі; 3) забезпечення росту чистих грошових потоків у часі [4].

Основу оптимізації грошових потоків підприємства складає забезпечення збалансованості обсягів вхідних та вихідних грошових потоків. На результати господарської діяльності підприємства негативний вплив має як дефіцитний, так і надлишковий грошові потоки.

Негативні наслідки дефіцитного грошового потоку проявляються у зниженні рентабельності використання власного капіталу й активів підприємства.

Негативні наслідки надлишкового грошового потоку проявляються у втраті реальної вартості тимчасово не використовуваних коштів під впливом інфляції, втраті потенційного доходу від не використовуваної частини грошових активів у формі короткострокових інвестицій.

Оптимізація та збалансування грошових потоків проводиться шляхом виявлення і реалізації резервів, що дозволяють зменшити залежність підприємства від зовнішніх джерел залучення грошових коштів, забезпечення рівномірності витрачання грошових коштів у часі і за обсягами, збільшення суми і якості чистого грошового потоку, а також здійснення впливу на фінансовий цикл підприємства.

Більшість науковців [5-8] виділяють три групи методів оптимізації грошових потоків: методи оптимізації за обсягами; методи оптимізації в часі; методи максимізації чистого грошового потоку.

У фінансовому менеджменті [5, 6, 8] виділяють два основні напрями: оптимізація середнього залишку грошових коштів і оптимізація платіжного обігу підприємства.

Оптимізація середнього залишку грошових коштів може здійснюватися за допомогою ряду методів, до яких відносять наступні: визначення середнього розміру залишку грошових коштів на підставі розрахунку потреби в грошових коштах по елементах; модель Баумоля; модель Миллера-Ора.

Модель Баумоля використовується у разі, коли у зв'язку з невизначеністю майбутніх платежів важко розробити детальний план вступу і витрат грошових коштів. Згідно цієї моделі поповнення грошових коштів за рахунок конвертації високоліквідних цінних паперів необхідно здійснювати у той момент, коли повністю використані запаси грошових коштів.

У відмінності від моделі Баумоля модель Миллера-Орра є складнішою і реалістичнішою. Миллер і Оорр виходять з припущення, що існує тільки дві форми активів — гроші і легкореалезовувані цінні папери. Крім того, їх модель допускає як збільшення, так і зменшення касового залишку, а оптимальний касовий залишок є не точним значенням, а інтервалом.

Отже, можна відмітити, що при побудові ефективної політики управління грошовими потоками підприємство може використовувати два напрями: визначення розміру середнього залишку грошових коштів і оптимізувати платіжний обіг підприємства. Перший напрям політики управління грошовими коштами реалізується за допомогою використання методу визначення потреби в грошових засоби, моделі Миллера-Ора і моделі Баумоля. Оптимізація платіжного обігу підприємства розглядається через призму збалансованості дефіцитного грошового потоку в довгостроковому і короткостроковому періоді за рахунок прискорення або уповільнення обороту грошових потоків. Крім того, при управлінні грошовими коштами, підприємство повинне забезпечувати збалансованість окремих видів грошового потоку в розрізі окремих інтервалів даного періоду часу.

Таким чином, за результатами вищевикладеного можна зробити висновок, що управління грошовими потоками є найважливішим елементом фінансової політики підприємства, воно пронизує всю систему керування підприємства. Від якості й ефективності управління грошовими потоками залежить не тільки стійкість підприємства, але й здатність до подальшого розвитку, досягнення фінансового успіху на довгу перспективу.

Література.

1. Ковалев В.В. Корпоративные финансы и учет: понятия, алгоритмы, показатели : учеб. пособие. М.: Проспект, КНОРУС, 2010. Ч. 1. 768 с.
2. Чечевицына Л.Н. Эссе об инвестициях, корпоративных финансах и управлении компаниями. М.: Маркетинг, 2011. 352 с.
3. Игнатов А.В. Анализ финансового состояния предприятия. *Финансовый менеджмент*. № 4. 2012. С. 3–20.
4. Вахрин П.И. Финансовый анализ в коммерческих и некоммерческих организациях. М.: Маркетинг, 2011. 320 с.
5. Финансовый менеджмент: Практикум: учеб. пособие для студ. вузов, обуч. по эконом, спец. / Л.А. Бурмистрова, Е.Ю. Ветрова, О.А. Жеволукова, А.Н. Жилкина; Ред. Н. Ф. Самсонов. М.: ЮНИТИ, 2001. 356 с.

6. Финансовый менеджмент / Под ред. Г. Б. Поляка. М.: Финансы; ЮНИТИ, 2004. 256 с.
7. Хозяйственное право Украины: [учебник] / под. ред. А.С.Васильева, О.П. Подцерковного. [3-е изд., перераб. и доп.]. Х.: ООО «Одиссей», 2008. 488 с.
8. Хелферт Э. Техника финансового анализа: Путь к созданию стоимости бизнеса; [Пер. с англ.] [10-е изд.] М. и др.: Питер, 2003. 125 с.

ДО ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА»

*Шаєнко А. А., здобувач вищої освіти 4 року навчання,
2704thenastya@gmail.com*

*Науковий керівник: Бочарова Н. А., к. е. н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Фінансовий стан є узагальнюючим результатом, який одночасно відображає різноманітні аспекти діяльності суб'єкта господарювання та визначає рівень його конкурентоспроможності та ефективності. У зв'язку з цим, поняття «фінансовий стан» широко застосовується як в науковій літературі, так й на практиці.

Дослідженню фінансового стану підприємства присвячені роботи багатьох вчених: І. О. Бланка, М. Я. Дем'яненка, О. Ю. Клементьєвої, А. М. Поддєрьогіна, Г. В. Савицької та інших. Багато уваги при цьому приділяється показникам фінансового стану, підходам до їх визначення та ідентифікації. Разом з тим, на сьогодні відсутнє єдине загальноприйняте розуміння сутності поняття «фінансовий стан».

Так, М. Я. Дем'яненко розглядає фінансовий стан як результат реалізації як зовнішніх, так й внутрішніх елементів фінансових відносин підприємства, що характеризується низкою показників стану капіталу та фінансування діяльності в певний момент часу [1]. Бланк І. О. робить акцент на обсяг ресурсів підприємства і якість їх розміщення [2]. Савицька Г. В. зосереджує увагу на стані капіталу та здатності підприємства до саморозвитку [3]; Обущак Т. А. – на реальних та потенційних можливостях підприємства забезпечувати достатнє фінансування діяльності в поточному та майбутньому періодах [4].

Проведений аналіз різних думок щодо розуміння сутності фінансового стану, представлених в економічній літературі, дозволив зробити висновок, що фінансовий стан: